

TRIÁDA

VÍTĚZSLAV NEZVAL HÁJÍ JAKUBA DEMLA PŘED LIDOVÝM SOUDEM V HORÁCKÉM JERUZALÉMĚ

Miluj a čiň, co chceš
Svatý Augustin

Pilát byl ovšem nepřítomen – Procula
ho odvolala z atria, prý že se bojí.
Viděla ve snu básníka, kolem nějž ryba proplula,
neboť to bylo zrána, za úsvitu, proi.

A tak si nad Jakubem Demlem ruce myli
zástupci zástupce a nepomohlo nic,
že bylo proi a den byl téměř bílý,
ach, tady bylo pořád en de nyx.

70

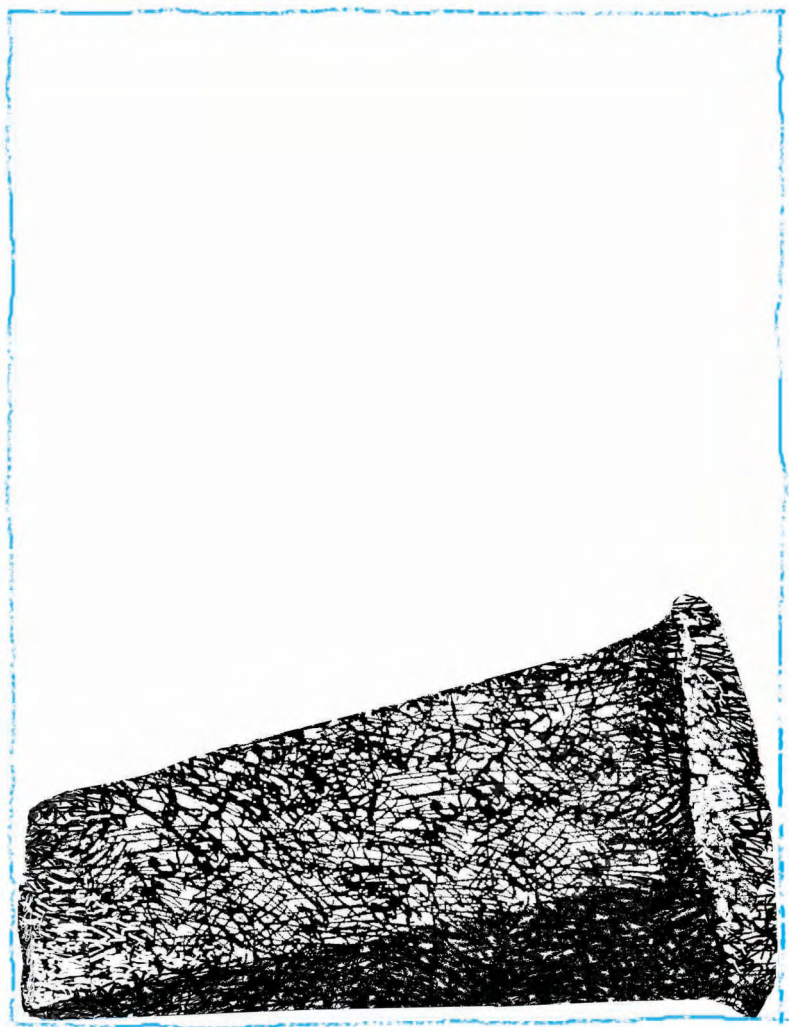
Slova se chopil Nezval a jako lenní man
složil hold nejdřív Demlovi, jak se to králi sluší,
pak řekl tribunálu – váš proces odmítám,
soudit básníka Demla vám zkrátka nepřísluší.

Soudit člověka Demla by mohla možná dvě,
tři srdce spanilých a obětavých a milujících paní,
paní W. na hřbitově v Žebráku, paní K. v Tasově
a slečny J. – pane rado, pojdte, jdeme za ní. –

P. S.

Neboť je možné milovat jediné skrze ženu, a ne ženu. Jedině skrze
báseň, a ne báseň.

Antoine de Saint-Exupéry, Citadela

JAKUB DEML OBHAJUJE VÍTĚZSLAVA NEZVALA
PŘED BOŽÍM SOUDEM

Dopustil jsi, Bože, aby sám sobě byl trestem každý neuspořádaný duch.
Svatý Augustin

– Villon měl svého vévodu,
který mu platil útratu,
Dante houf zazobaných kupců
a houf prelátů,
za Nezvala, ó Všemohoucí
a dobrý Bože náš,
nebyl už v Čechách
jeden mecenáš.

– A co strana?
praví Bůh.

– Šla s básníky jak máma
a oni za ní druh jak druh,
Tvá Prozřetelnost nejlépe ví sama,
jaký to šli splácet dluh!

– Bez Otce a Pána?
Jen tak nazdařbůh?

– Zda neposlal jsi, Otče, na pouť Abrahama,
ač neřekl mu kam?...

– Věděl, že neví, kdežto vy –
řekl Bůh přísně Demlovi –
tvrdíte zástupům, že víte,
proto se tě ptám.

– A vůbec, vy třebíčtí Medříčáci –
dodal pak ještě Bůh –
nepleťte pořád Dárce s chlebodárci,
s Darem dluh.

Nezval je básníkem
jen díky Dárci,
mému Daru dík.
Byl Villon chlebař?
(Nezval tiše: Kdověšline.)
Byl Dante pochlebník?
(Pane rado, potápí mě!)
Však Demla při slovíčku chlebodárci
napadal zcela jiný arci –
arcikněz Florian, ten vydřiduch,
mezitím ale praví Bůh:
– Vynáším ortel –
a zaznělo to jako hrom.
Který to bude Dantův kruh?
Či která z očišcových zón?
– Otče, pro jeho lásku ke mně – prosí Deml –
odpuť mu a vyslechnout ho rač! –
a přitom pošťuchuje loktem Nezvala:
– Spusť, Slávku – šeptá – spasí tě jen Edison!

73

A místo ortelu tu byla pochvala:
když totiž nejslavnější český hráč,
už na pokraji pekla bezmála,
chraplavě začal přednášet svůj song
„Naše životy jsou truchlivé jak pláč...“,
soudní síň tleskala.
– Gratias, český básníku – dí Nezvalovi Bůh –
za tuto modlitbu
ti odpouštím tvůj dluh
i nějakou tu úlitbu,
ale korunu a vavřínový věnec
dostane Jakub Deml, básník vyvrženec.

P. S.

A jestli se díky mzdě může obnovovat tělo, srdce se živí jen darem.
Antoine de Saint-Exupéry, Citadela

SENOSEČ

Šla řeč o ponocování trav,
šel o tom jeden hlas.
Sudlice, halapartny, vidle, háky řadových zelenáčů,
meče, rapíry, píky jezdeckých kopiníků,
palcáty bodláků, cepy jitrocelů
trčí už dlouho, dlouho
výhruzně k nebi.

A zatímco se země točí do setmění,
plíží se k humnům,
táhnou na ves.

74

Hned u prvního stavení je začala spásat
veliká krvavá kráva.
Boj tedy začal dřív, než dorazili k hnojišti.
Krutá seč.

Žaly kosy a jakási jiná zakřivená stínadla,
něco jako turecké šavle.
Osadníci vytrhli zákeřně za tmy
s husími a kachními hejny v záloze,
kterým padlo v plen, co ušlo gilotinám.
Krutá seč až do východu.

Vyhlazen byl rod heřmánek a mučenek,
vyvražděn byl do posledního rod upolínů a vstavačů a...
Pak zazněl srdcervoucí nářek včel-dělnic,
které zděšeně obletovaly bezduchá schnoucí okvěti
a nepřestávaly roznášet zvěst o genocidě sedmikrás,
mařinek vonných, slziček Mariiných.

Šla řeč o strašlivé vině lidského rodu,
šel o tom jeden hlas.

75

P. S.

A hle, jak vinou slov, jež selhávají, sahají ve jménu jedné a téže
lásky po zbraních. A je tu válka, což je hledání a boj a nesouvislý
pohyb nutným směrem. Stejně jako ten básníkův strom, který se
narodil slepý a tápal po zdech svého vězení...

Antoine de Saint-Exupéry, Citadela

Vzduchem, který dýcháme, šíří se jinak zvuk a prostor jest
jinak akustickým, než býval. Bolest jednoho jako kvas pracuje
v bolesti všech. Den ode dne vznikají nové, tajemné smysly pro
tisíce vztahů duchového dotyku, neznámého minulým věkům.
Není již možno jako druhy v němotách dávti bratry.
Otokar Březina, z eseje Cíle

HLE NYNÍ

Pocta Václavu Havlovi

I dala jej bába jeho Lidmila učití písmu slovanskému po návodu kněžovu, i učil se smyslu (jeho) dobře. Poslal pak (jej) Vratislav na Budeč, i začal se pacholík učití písmu latinskému, a naučil se (mu) dobře.

První legenda slovanská, Sě nyní

76

Kéž už přijdou všecka mučidla,
všecky ty píky, hřeby, řetězy a háky
jednou provždy do starého železa,
tam na tu kupu rezivého harampádí
do Čapkova železářství (v němž
je to až na výheň a na kovadlo
jak v tatínkově veřtatě).

S úzkostí se jimi často probírám.

Hle támhle, tam!

Není to Mikuláš Diviš z Dobronína
za jazyk k vratům hřebem přibitý?

Vidíte, a já si myslel,
že to nemůže být nikdo jiný,
jenom on.

A támhle na ochozu Týna

není to mistr Kampanus?

Vidíte, a já si myslel,
že to nemůže být nikdo jiný,
kdo padající hlavy počítá.

A nelká to teď kněžic Václav:

Bratře, myslel jsem, že země
potřebuje ducha, a ne mou krev!

A neodpovídá to právě nyní Boleslav,
že země chce mít oboje?
Vidíte, a já si myslel,
že to mohlo být jen za pohanů,
že to mohli být jen oni dva
a nikdo, nikdo jiný.

A nevolá to mistr Jan, co právě nyní
znova jako palach vzplál:
Bratři, myslel jsem, že země
je lačná slova, a ne mého těla!
A není-li to týž Jan z Pálče,
kdo mu právě nyní odpovídá:
Je zcestné myslet jedno bez druhého!
Vidíte, a já si myslel,
že to nemohli být jiní
než kdysi dávno tihle dva
a nikdy nikde nikdo jiný.

77

P. S.

Věz proto, že žádná pravá tvorba není proroctvím budoucnosti,
honbou za chimérou a utopií, že je však novou tváří, vyčtenou
z p ř í t o m n o s t i, která je zděděnou zásobárnou materiálu, a na tobě
není se nad tím radovat nebo truchlit, neboť ten materiál se prostě
zrodil a je tu, podobně jako ty sám.
Antoine de Saint-Exupéry, Citadela

MABINOG

Poeta A. J. Vestonové

Dánatě nám v dar hudba Bohem, ty se rouhati, šašku,
Jí přestaň, bez níť truchlo plynul by život.

A. J. Vestonová, Chvála hudby, přel. F. L. Čelakovský

Ó carissima domina,
čtu, čtu si vaše carmina.
Řeknu vám, senzace!
Poslouchat flumen Moldavu
ještě bez regulace,
jak chrlí přívál rovnou ze splavu
na malostranské ulice,
a na všechnu tu záplavu
se navíc snáší déšť jak z konvice
a prší bez naděje, prší stále.
A já poslouchám ze své sednice,
jak leje za Rudolfa krále,
jak leje za císaře pána
dnes zas už od božího rána,
kdy celé středověké Čechy
jako ty malostranské střechy
se topí pod sprškami adagií, lent,
jakýchsi neustálých quattrocent.
Chtěl bych vám napsat, cara domina,
tak trochu na oplátku z Londýna:
Prý u vás nad Temží
též jaksí středověce mží.
Ach, kterou, kterou z řek
zvolit si příště pro útěk,
zda Moldavu či Temži,
kde, prosím vás, dnes nemží?
Jenomže, cara, jenomže,
kde já bych se vzal u Temže?

JDU TADY V PRAZE

Vítám vás v tajuplnu / 9

Premiéra / 10

Bláto a prach / 12

Jdu v sobě / 14

Pouť k Černé Madoně na Loretu / 16

V Týně / 17

Pocta českým spisovatelům |Vladimíru Holanovi| / 18

Bláto ivre |Pocta Arthuru Rimbaudovi| / 19

Máchovy střevíce a Nerudova hůl / 22

Jdu Nekázankou / 24

VZPOURY V NOOSFÉŘE

Vítám vás v tajuplnu II / 29

Dylanův míč |Pocta Jiřině Haukové| / 30

Nic / 32

Dravá seč a hravá řeč aneb Co zbylo v Čechách po Avarech
|Pocta nejhravějšímu českému básníkovi Jaroslavu Seifertovi| / 34

V jazyku -li / 36

Nová obžaloba Sokrata |Nové podrobnosti, které přitíží
Sokratovi| / 38

Nový sysifovský mýtus |Pocta Albertu Camusovi| / 40

Klec pro básníka |Pocta kleci Ezry Pounda| / 42

Kristův omnibus |Pocta Jiřímu Kolářovi| / 44

Útěk domů |Pocta Petru Koptovi| / 46

Na jakém si masovém srazu pražského lidu / 48

Strašidlo Hu / 50

Staroměstský orloj |a nesrozumitelný rozhovor s mistrem
hodinářem| / 52

ŠEVEL TRAV

Vítám vás v tajuplnu III |Pocta Bedřichu Fučíkovi| / 57

Země je plná očí |Pocta Vladimíru Kafkovi| / 58

Idiomy |Pocta Janu Zábranovi| / 60

Porušané stromy |Pocta Janu Zahradníčkovi| / 62

Čtu, že jsem mrtev / 64

En automne |Pocta českému Paulu Verlainovi Františku
Hrubínovi| / 66

Ponocování trav | *Poceta Zdeňkovi Urbánkovi* | / 68
 Krajina ve snu | *Poceta Otokaru Březinovi* | / 69
 Vítězslav Nezval hájí Jakuba Demla před Lidovým soudem
 v horáckém Jeruzalémě | / 70
 Jakub Deml obhazuje Vítězslava Nezvala před Božím soudem | / 72
 Senoseč | / 74
 Hle nyní | *Poceta Václavu Havlovi* | / 76
 Mabinog | *Poceta A. J. Vestonové* | / 78
 Konec hraní | / 80
 Vítání jara '80 | *Poceta Václavu Černému* | / 82
 Raděj to nechme všechno delfínům | *Poceta Pepíkovi Hiršalovi* | +
 poslání | / 84
 Potřeba bezpotřebí | *Poceta Iljovi Iljiči Oblomovovi* | / 86
 Ti, co bydlí v domech | / 88
 Rozumět, chápat, vědět | *Poceta Novalisovi* | / 90
 Ševel trav | / 92
 ∞ | *Poceta Jindřichu Chalupeckému psaná vleže* | / 94
 Kníže Bořivoj se vyznává | / 96
 Pojedem spolu | / 97
 Srdce mi dotlouklo | / 98
 Miserere | / 99
 Polibky na Starém Městě | / 100
 Bim a Bam | *Poceta bezejmenným, jejichž pomníčky na Starém
 Městě chybějí* | / 102
 Píseň o lásce a ohni | / 104
 Pustina byla zlá | / 105
 Pověst o stromu a ohni | *Poceta Tomu Buližníku* | / 106

EDIČNÍ POZNÁMKA

Ediční poznámka | / 111
 Zkrácené bibliografické zápisy edic textů Ladislava Dvořáka | / 120
 poděkování | / 121
 kontextový rejstřík | / 122
 medailonek Ladislava Dvořáka | / 141

Ladislav Dvořák **Hle nyní**

Kresbami doprovodil Ladislav Dvořák ml.
K vydání připravil, ediční poznámku
a medailon autora napsal Robert Krumphanzl
Grafickou úpravu navrhla
a sazbu zhotovila Magdaléna Kolářová
V roce 2024 vydalo nakladatelství Triáda,
Kroftova 341/16, 150 00 Praha 5,
jako 252. svazek edice Delfín
Redigovala Lucie Bartoňová
Vytiskla tiskárna Protisk, s. r. o., České Budějovice
Samostatné vydání tiskem první (celkově čtvrté)
Rozsah 148 stran

www.i-triada.net

Kniha vyšla s podporou Ministerstva kultury ČR a hlavního města Prahy

MINISTERSTVO
KULTURY

© Ladislav Dvořák – dědicové, 2024
Kresby © Ladislav Dvořák ml., 2024
Ediční poznámka, medailon © Robert Krumphanzl, 2024
ISBN 978-80-7474-461-7